

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
5 juli 2001	VO/BOB/2001/29474		4 september
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vragen van de leden			

Hierbij zenden wij u de antwoorden op de vragen van de leden
Dijksma en Hamer van uw Kamer inzake 'het bijspijkeren van
havisten op het HBO'.

De vragen werden ons toegezonden bij uw bovenaangehaalde
brieven met
kenmerk 2000113130.

De minister van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Dijkma en Hamer van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mevr. Adelmund (ingezonden d.d. 5 juli 2001, kenmerk 2000113130).

1. Wij hebben kennis genomen van het artikel. Het artikel is geschreven naar aanleiding van een onderzoek dat de Hanzehogeschool heeft verricht en naar aanleiding van informatie van de Hanzehogeschool over de wijze waarop deze hogeschool, en andere hogescholen, in samenwerking met scholen voor voortgezet onderwijs het programma aanpassen aan de nieuwe instroom. In het onderzoek van de Hanzehogeschool zijn 'havo-profielstudenten' met 'havo-oude-stijl-studenten' vergeleken o.a. wat betreft hun ervaringen t.a.v. discrepanties tussen havo en hbo en wat betreft hun eerste feitelijke studierestaties. Wij hebben ook kennis genomen van dat onderzoek en ons op de hoogte gesteld van de activiteiten van de hogeschool op het gebied van de aansluiting op het vernieuwde havo. Het rapport van het onderzoek is hierbij gevoegd.

2. en 3.

De bovengenoemde informatie geeft een ander beeld dan het geciteerde artikel, met andere feiten en andere (overigens indicatieve) conclusies. De bevindingen en onze conclusies daarbij zijn kort samengevat:

- a. Bij sommige vakken is de zuiver vakmatige kennis bij de havo-profiel-studenten kleiner dan voorheen (scheikunde is daarvan het voorbeeld). Dat is een onvermijdelijk en dus verwacht gevolg van de inhoud van de vernieuwde tweede fase havo: het aantal vakken is immers vergroot (de kennis is dus verbreed), én er is meer ruimte gereserveerd voor het leren van algemene vaardigheden die voor een studie in het hoger onderwijs nodig zijn. Het is de taak van de hbo-opleidingen om dit in hun programma's te verwerken. De term "bijspijkeren" is echter niet aan de orde (en wordt dan ook niet gebruikt). Er is, voor studenten die aan de normale instroomeis voldoen, geen sprake van bijspijkerkursussen buiten het reguliere programma waarvoor apart wordt betaald.
- b. De havo-profiel-studenten blijken in veel opzichten goed voorbereid op het hoger onderwijs: zij beschikken in grotere mate dan de studenten-havo-oude-stijl over vaardigheden die van belang zijn in het hoger onderwijs. Profielstudenten lijken de overgang van havo naar hbo als minder groot te ervaren dan de havo-oude-stijl-studenten. Er zijn overigens in dit onderzoek geen verschillen in prestaties tussen havo-profiel-studenten en studenten-havo-oude-stijl aangetoond.
- c. Het komt er dus op neer dat de havo-profielstudenten - zoals verwacht - in een aantal gevallen beschikken over minder

parate kennis, maar - zoals gehoopt - over aantoonbaar meer relevante vaardigheden. Dat is, afgezet tegen de doelstellingen van de tweede fase, een positief resultaat. De bij het onderzoek en de aansluiting betrokken medewerkers van de hogeschool bevelen dan ook aan dat scholen voor voortgezet onderwijs consequent vasthouden aan het studiehuisconcept. Zij willen er ook aan werken dat het programma van de hogeschool hierop voortbouwt.

4. Zie de antwoorden op de vorige vragen. Er is niet sprake van een tekort aan kennis: de kennis is verbreed (en er zijn vaardigheden toegevoegd).
5. Uit de gegevens van de Hanzehogeschool blijkt, dat leerlingen door de profielstructuur goed worden voorbereid op de daaraan aansluitende vervolgopleidingen. Het is daarbij zeker geen uitzondering dat meer dan één profiel toegang geeft tot een bepaalde opleiding. Net als vroeger komen studenten met verschillende vakkenpakketten/profielen in het hoger onderwijs - maar de verschillen zijn minder groot dan vroeger - en het is niet 'een probleem' maar een reguliere taak voor de hogeschool om die studenten zoveel mogelijk op hun behoeften toegesneden onderwijs aan te bieden, en dus een gedifferentieerd curriculum in huis te hebben. Het kan ook, ook weer net als vroeger, voorkomen dat een leerling uiteindelijk toch een studie wil kiezen die niet aansluit bij het gekozen profiel/vakkenpakket en waarvoor hij dus niet aan de nadere vooropleidingseisen voldoet. Hogescholen (en universiteiten) kunnen aan die studenten de gelegenheid bieden om deel te nemen aan een onderzoek waaruit moet blijken dat aan vergelijkbare eisen wordt voldaan (WHW, artikel 7.25 lid 4), waartoe voorafgaand uiteraard door de hogeschool ook scholing kan worden aangeboden (b.v. als zomercursus). Dat die mogelijkheid wordt geboden, is een goede zaak. Hogescholen kunnen overigens alleen selectief zijn ten aanzien van het toelaten van studenten die niet aan de nadere vooropleidingseisen voldoen, en wel langs deze weg van het eigen onderzoek naar het voldoen aan vergelijkbare eisen.
6. Daarvoor zien wij - gegeven de informatie die wij hebben gekregen - geen aanleiding. Het is een goede zaak dat, zoals in dit geval, hogescholen zelf onderzoek verrichten en het onderwijs aanpassen aan een vernieuwde instroom. Op dit moment is overigens wel een onderzoek gaande gericht op de activiteiten betreffende de diverse uitwisselingsprojecten van voortgezet onderwijs en hbo, en de vorming van netwerken en samenwerkingsverbanden in het kader van de aansluiting vo-ho. De resultaten van dit onderzoek zijn voorzien in de zomer van 2002 en zullen tevens aan de Tweede Kamer worden gerapporteerd.

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

De staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)